

شاهنامه

ابوالقاسم فردوسی

متن انتقادی / برپایه چاپ مسکو
زیر نظر یوگینی اداواردویچ برتلس

- جلد ششم -

www.ketab.ir

شاهنامہ - جلد ششم -

ابوالقاسم فردوسی

زیر نظر دینی ادوار سے بچ برتلس

ناشر: فرہم سستان

لیتوگرافی: رامین

چاپ: رامتین

صحافی: سپیدار

چاپ یکم: ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

شایک (ج. ۶): ۷-۶-۹۵۸۲۳-۶۲۲-۹۷۱

شایک دورہ: ۵-۰۰-۹۵۸۲۳-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۶,۰۰۰ تومان

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

Ferdowsi, Abolgasem

سرشناسه: فردوسی، ابوالقاسم. ۳۲۹ - ۴۴۱۶ ق.

عنوان و نام پدیدآور: شاهنامه: متن انتقادی بر پایه چاپ مسکو / زیر نظر یوگنی ادواردوویچ برتلس.

مشخصات نشر: تهران: فرهنگستان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۹ ج.

شابک: دورہ: ۵- ۹۵۸۲۳-۶۲۲-۹۷۸ ج: ۱- ۹۵۸۲۳۱۲-۹۷۸ ج: ۲- ۹۵۸۲۳۲۹-۱۹۷۸

شابک دورہ :۵- --۹۵۸۲۱۰ -۴۱۱-۱۷۸ ج ۱۳۸۶

ج ۱۳۸۶، ف۔ ۱۷۸۶، ۹۵۸۲۳۴۳ ج۔ ۱۵، ۹۵۸۲۳۵۰، ۱۷۸۶

19YAF..95A1T3A1A. 19YAF..95A1T3YF.Y. 19YAF..95A1T3YF.P.

وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: نمایه.

Persian poetry -- 10th century: موضوع

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۲ ق.
موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۲ ق.
موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۲ ق.

شناسه افزوده: پرنس، اندری یوگنیویچ
PIR ۴۴۹۰۰۰۰۰

۱۳	پیشگفتار از طرف چاپخانه
۱۷	پادشاهی لهراسپ صد و بیست سال بود
۱۷	آتشگاه ساختن لهراسپ به بلخ
۱۸	رفتن گشتاسپ پیش ابراسپ به خشم
۲۰	بازآمدن گشتاسپ با زریر
۲۳	رفتن گشتاسپ به سوری
۲۴	رسیدن گشتاسپ به روم
۲۷	بردن دهقانی گشتاسپ و ستمنامه خویش
۲۸	داستان کتابون دختر قیصر
۳۰	دادن قیصر کتابون گشتاسپ را
۳۱	خواستن میرین دختر دیگر را از قیصر
۳۵	کشتن گشتاسپ گرگ را
۳۹	به زن خواستن اهرن دختر سیوم شاه
۴۳	کشتن گشتاسپ ازدها را و دادن قیصر دختر خود را به اهرن
۴۶	هنر نمودن گشتاسپ در میدان
۴۸	نامه قیصر به الیاس و بازخواستن ازو
۵۱	رزم گشتاسپ با الیاس و کشته شدن الیاس
۵۲	باز ایران خواستن قیصر از لهراسپ
۵۵	بردن زریر پیغام لهراسپ به قیصر
۵۷	بازرفتن گشتاسپ با زریر به ایران زمین و دادن لهراسپ تخت ایران او را
۶۱	پادشاهی گشتاسپ صد و بیست سال بود
۶۱	به خواب دیدن فردوسی دقیقی را
۶۲	به بلخ رفتن لهراسپ و بر تخت نشستن گشتاسپ

- ۶۳ پیدا شدن زردشت و پذیرفتن گشتاسپ دین او
- ۶۶ نپذیرفتن گشتاسپ باؤ ایران ارجاسپ را
- ۶۷ نامه نوشتن ارجاسپ گشتاسپ را
- ۷۰ پیمبران فرستادن ارجاسپ گشتاسپ را
- ۷۱ پاسخ دادن زریر ارجاسپ را
- ۷۲ فرستادن فرستادگان ارجاسپ با پاسخ گشتاسپ
- ۷۵ گرد آوردن گشتاسپ لشکر خود
- ۷۷ گفتن حاکمان ارجاسپ با گشتاسپ
- ۸۲ لشکر با آراستن گشتاسپ و ارجاسپ
- ۸۴ آغاز نبرد میان ارجاسپ و ارجاسپ
- ۸۶ کشته شدن گشتاسپ
- ۸۸ کشته شدن زریر برادر گشتاسپ
- ۹۰ کشته شدن زریر اردشیر
- ۹۲ آگاهی یافتن اسفندیار از کشته شدن زریر
- ۹۳ رفتن اسفندیار به جنگ ارجاسپ
- ۹۶ کشتن نستور و اسفندیار بیدرفس را
- ۹۷ گریختن ارجاسپ از کارزار
- ۹۸ پخشایش یافتن ترکان از اسفندیار
- ۱۰۰ بازآمدن گشتاسپ به بلخ
- ۱۰۲ فرستادن گشتاسپ اسفندیار را به همه کشور و دیدن ایشان از او
- ۱۰۳ بدگوی کردن گرزم از اسفندیار
- ۱۰۵ آمدن جاماسپ نزد اسفندیار
- ۱۰۷ پند کردن گشتاسپ اسفندیار را
- ۱۱۰ رفتن گشتاسپ به سیستان و لشکر آراستن ارجاسپ بار دیگر
- ۱۱۳ سخن فردوسی
- ۱۱۱ نکوهش کردن فردوسی مر دقیقی را
- آمدن لشکر ارجاسپ به بلخ و کشتن لهراسپ
- ۱۱۷ آگاه شدن گشتاسپ از کشته شدن لهراسپ و لشکر کشیدن سوی بلخ
- ۱۲۰ هزیمت شدن گشتاسپ از ارجاسپ
- ۱۲۲ رفتن جاماسپ به دیدن اسفندیار
- ۱۲۶ دیدن اسفندیار برادر خود فرشیدورد
- ۱۲۹ رسیدن اسفندیار بر کوه به نزد گشتاسپ

۱۳۵	فرستادن گشتاسب اسفندیار را بار دیگر به جنگ ارجاسپ
۱۳۷	داستان هفتخوان
۱۳۷	ستایش پادشاه محمود
۱۳۸	خوان اول کشتن اسفندیار دو گرگ را
۱۴۲	خوان دوم کشتن اسفندیار شیران را
۱۴۳	خوان سوم کشتن اسفندیار اژدها را
۱۴۶	خوان چهارم کشتن اسفندیار زن جادو را
۱۴۸	خوان پنجم کشتن اسفندیار سیمرغ را
۱۵۱	خوان ششم گذشتن اسفندیار از برف
۱۵۶	خوان هفتم گذشتن اسفندیار از رود و کشتن گرگسار را
۱۵۹	لتن اسفندیار به رویین دژ به جامه بازارگان
۱۶۳	شناختن خوانان اسفندیار را
۱۶۶	حمله کردن پشوران به رویین دژ
۱۶۸	کشتن اسفندیار ارجاسپ را
۱۷۰	کشتن اسفندیار رستم را
۱۷۴	نامه نوشتن اسفندیار به گشتاسب پاسخ او
۱۷۶	بازگشتن اسفندیار نزد گشتاسب
۱۷۹	داستان رزم اسفندیار با رستم
۱۷۹	آغاز داستان
۱۸۳	خواستن اسفندیار پادشاهی از پدر
۱۸۵	پاسخ دادن گشتاسب پسر را
۱۸۷	پند دادن کتابون اسفندیار را
۱۸۹	لشکر آوردن اسفندیار به زابل
۱۹۱	فرستادن اسفندیار بهمن را به نزد رستم
۱۹۴	رسیدن بهمن به نزد زال
۱۹۵	پیغام دادن بهمن رستم را
۱۹۸	پاسخ دادن رستم بهمن را
۱۹۸	بازگشتن بهمن
۲۰۳	رسیدن رستم و اسفندیار با یکدیگر
۲۰۶	نخواندن اسفندیار رستم را به مهمانی
۲۰۸	پوزش کردن اسفندیار از ناخواندن رستم به مهمانی
۲۱۰	نکوهش کردن اسفندیار نژاد رستم

- ۲۱۳ ستایش کردن اسفندیارمژاد خویش را.
 ۲۱۵ ستایش کردن رستم پهلوانی خود را.
 ۲۱۸ می خوردن رستم با اسفندیار.
 ۲۲۳ بازگشتن رستم به ایوان خود.
 ۲۲۵ پند دادن زال رستم را.
 ۲۲۸ بگ رستم با اسفندیار.
 ۲۳۱ کشته شدن پسران اسفندیار از دست زواره و فرامرز.
 ۲۳۴ گریختن رستم به بالای کوه.
 ۲۳۸ رای رستم با سوبشان.
 ۲۴۰ چه ساختن سیمرغ رستم را.
 ۲۴۴ بازگشت رستم به اسفندیار.
 ۲۴۶ تیرانداختن رستم اسفندیار را به چشم.
 ۲۵۰ اندرز کردن اسفندیار رستم را.
 ۲۵۴ آوردن پشوتن تابو اسفندیار به گشتاسپ.
 ۲۵۸ باز فرستادن رستم بهمن به ایران.
 ۲۶۱ داستان رستم و شغاد.
 ۲۶۱ آغاز داستان.
 ۲۶۳ رفتن رستم به کابل از بهر برادرش شغاد.
 ۲۶۷ چاه کندن شاه کابل در شکارگاه و فتادن رستم و زوا در آن.
 ۲۶۹ کشتن رستم شغاد را و مردن.
 ۲۷۱ آگاهی یافتن زال از کشته شدن رستم و آوردن فرامرز تارک به ایران.
 ۲۷۵ لشکر کشیدن فرامرز به کین رستم و کشتن او شاه کابل را.
 ۲۷۶ بیهوش گشتن رودابه از سوگ رستم.
 ۲۷۷ سپردن گشتاسپ شاهی به بهمن و مردن.
 ۲۷۹ پادشاهی بهمن اسفندیار نود و نه سال بود.
 ۲۸۱ کین خواستن بهمن از بهر خون اسفندیار.
 ۲۸۱ در بند انداختن بهمن زال را.
 ۲۸۳ وزم فرامرز با بهمن و کشته شدن او.
 ۲۸۵ رها کردن بهمن زال را و بازگشتن به ایران.
 ۲۸۷ به زنی گرفتن بهمن همای دختر خویش را و ولی عهد کردنش.
 ۲۸۹ پادشاهی همای سی و دو سال بود.
 ۲۸۹ گذاشتن همای پسر خود را داراب به دریای فرات در صندوقی.

پیشگفتار از طرف مصحح

در جلدهای ششم و هفتم «شاهنامه» در شیوه ضبط نسخه‌ها پاره‌ای تغییرات داده شده است. مصحح و رداکتور کوشش کرده‌اند که متن جلد ششم و هفتم به طرز نگارش π (نسخه موزه بریتانیا) نزدیک‌تر باشد، مگر در جاهایی که نادرست‌ترین نسخه‌ها آشکار است. اما در طرز نگارش π بعضی اختلاف‌های جزئی وجود دارد که به علت وضوح و گریز از تکرار نه در متن و نه در حاشیه این دو مورد قید نمی‌شوند. این اختلاف‌ها به قرار زیر است.

۱. در جایی که دو کلمه «که» و «ای» باید به قیاس و بن - بلفظ شوند در نسخه π به شکل «کای» نوشته شده است.
۲. واژه‌های «که» و «چه» گاهی با کلمه بعدی متصل نوشته شده است. مثلاً چگوید، کجويد و مانند آن.

۳. در نسخه π دیده گان، بنده گی بجای دیدگان، بندگی و مانند این ها.
۴. در نسخه π در واژه های مختوم به «ا» و «و» حرف «ی» آورده نمی شود، مثلاً رهنما، جا، بگو به جای رهنمای، جای، بگوی.
۵. در نسخه π در واژه های «خانه»، «پایه»، «مایه» و مانند آن در حالت اضافی پس از «ای» غیر ملفوظ «ی» نوشته می شود.
۶. کلمات مختوم با «واو» مجهول مانند «جادو»، «آرزو» در جایی که به قیاس «او» مجای بلند باشد در نسخه π «جادو»، «آرزو» و مانند آن نوشته شده است.

خصوصیت های دیگر که در حاشیه ضبط نشده اند عبارتند از:

۱. نسخه π غالباً «و از را به» مرکب مختوم به «نون» خیشومی (مثلاً «خفتان»، «گردان») برخلاف سایر نسخه ها به شکل «وز» می دهد. این طرز نگارش نسخه π در متن نگه داشته شده ضبط نسخه های دیگر در حاشیه ذکر نمی شود.

۲. «از» و «ز» در متن چنانچه تأثیری در وزن نداشته باشد همه جا از نسخه π تبعیت می شود.

۳. بعضی نسخه ها (بیشتر IV) واژه های «شارستان»، «بیکارستان»، «بیمارستان» را به شکل «شارسان»، «پیکارسان»، «بیمارسان» می آورند. این شکل اخیر در حاشیه ذکر نمی شود.

۴. در واژه های زیر همچنین طرز نگارش نسخه π نگه داشته شده است